

Raimon celebra l'aniversari d'«Al vent», que s'edità per primer cop al 1963

Trenta anys d'un país

El dia 23 d'abril el Palau Sant Jordi de Barcelona acollirà un gran festival musical. Cantants, amics i coneguts celebraran els trenta anys d'una cançó que ha fet la volta al món.

En 1963 Raimon enregistra el primer disc, un senzill amb quatre cançons, «Al vent», «Som», «La pedra» i «A colps». Joan Fuster feia la presentació del disc i acabava amb aquestes paraules: «El dia de demà –no se sap mai–, Raimon potser serà un erudit solemne o un professor barbut. Però nosaltres l'enyorarem sempre en la imatge cordial d'aquest estudiant que avui ens ofereix uns fragments càlids i elementals de poesia». Els pronòstics fusterians, com s'ha vist, no s'compliren i el futur professor barbut d'història va acabar convertint-se en l'element decisiu de consolidació i sobretot de difusió popular del moviment, encara incipient, de la Nova Cançó. Ara, per celebrar aquests trenta anys de l'edició del seu primer disc i d'una cançó, «Al vent», himne-manifest de tota una generació, Raimon ha convocat amics i companys musicals. Una cita que tindrà lloc el dia 23 d'abril al Palau Sant Jordi de Barcelona, amb el cartell de «no hi ha entrades».

Raimon es converteix ràpidament en la primera "estrella" de la nova cançó.

ARXIU

Al Vent (1959-1960)

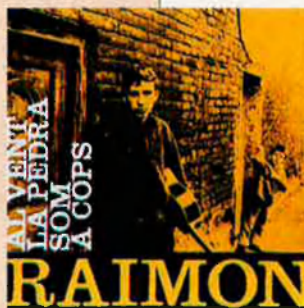
Però, a més, tot el país podrà seguir en directe el recital gràcies a TV3. L'aplec multitudinari reunirà per primera volta alguns dels noms més emblemàtics de l'anomenada "cançó d'autor" internacional, com l'uruguaià Daniel Viglietti, el portuguès Luis Cilia, el mestre folklorista Pete Seeger, acompanyat del seu nét Tao Rodriguez, o Paco Ibáñez. Per la Nova Cançó –ja antiga–, Pi de la Serra, Ovidi Montllor i sobretot Joan Manuel Serrat, una reunió "històrica" entre els dos dels cantants més populars de la Cançó. Hi haurà també la participació de Mikel Laboa, patriarca de la cançó basca, el saxofonista francès Michel Portal, la Banda La Lira Ampostina, la Coral Sant Jordi i, des del Japó, el grup Warabi-za, una formació especialitzada a recuperar el folklore japonès. Un programa que, més que no un *rendez-vous* nostàlgic de vells combatents, es presenta com una gran festa de la cançó popular. En uns moments en què la moda –i alguna tribuna crítica– declara *démodée* la cançó

La cara al vent,
el cor al vent,
les mans al vent,
els ulls al vent,
al vent del món.

I tots,
tots plens de nit,
buscant la llum,
buscant la pau,
buscant a déu,
al vent del món.

La vida ens dóna penes,
ja el naixer és un gran plor:
la vida pot ser eixe plor;
però nosaltres

al vent,
la cara al vent,
el cor al vent,
les mans al vent,
els ulls al vent
al vent del món.

d'autor, i quan sembla que només els grups i cantants de rock omplen els grans espais, el concert del Palau Sant Jordi concentrarà, per primera i única ocasió, alguns artistes que han fet de la paraula cantada la seua millor eina i ens han deixat algunes cançons, petites obres mestres, que han passat a formar part de la nostra memòria col·lectiva.

UN XIC AMB "PULMONS RURALS"

S'ha assenyalat el paper determinant de la irrupció de Raimon i les seues cançons en el panorama de la Nova Cançó. Com deia Josep Porter Moix a la revista *Destino* en 1963 "el triomf de la Nova Cançó catalana és degut, en gran part, a ell. No hi ha dubte que sense Raimon s'hauria produït igualment, però ell l'ha accelerat amb la seva personalitat indiscutible". Contra el costumisme local i afrancesat dels Judges –Espinàs, Delfi Abella, Remei Margarit, Miquel Porter Moix– les cançons de Raimon són "rupturistes" i connecten, sobretot "Al vent", amb una generació que s'hi identifica.

Aquests "crits metafísics", com en deia irònicament Joan Fuster, irrompen en el panorama musical de l'època. Raimon, d'alguna manera, és la resposta autòctona a la demanda d'un públic juvenil que vol una "nova cançó", com Bob Dylan a Nord-amèrica o els cantautors italians. "Al vent", una cançó d'adolescent, sincera i ingènua, esdevé la cançó-insígnia.

L'impacte de Raimon i "Al vent" és reflecteix en el primer gran èxit de vendes d'una cançó catalana. Caldrà esperar Serrat perquè es torne a reproduir el fenomen. "Al vent", editat per Edigsa, sobrepassa la xifra dels 40.000 exemplars, un

com Bob Dylan a Nord-amèrica o els cantautors italians. "Al vent", una cançó d'adolescent, sincera i ingènua, esdevé la cançó-insígnia.

1963. Eixida del primer disc amb "Al vent". Guanya el primer premi al Festival de la Canción del Mediterráneo amb "Se'n va anar".

1965. Canta en solitari per primera vegada a l'Aliança del Poble Nou.

1966. Llei de prem-

sa. Canta a l'Institut Químic de Sarrià. El recital es converteix en la primera convocatòria massiva de la cançó. Recital a l'Olympia de París.

1967. Recital en solitari al Palau de la Música Catalana. Rep el premi "Grand Prix Francis Carco

de l'Académie Française du Disque".

1968. Actuació a la Facultat d'Econòmiques de Madrid. D'aquest recital havia de naixer la cançó "18 de maig a la Villa".

1969. Actua al Palau de la Música Catalana amb Pi de la

Raimon i un paisatge molt familiar: la ciutat de Xàtiva.

ARXIU

Raimon i una actuació històrica, la del Campus de Bellaterra.

ARXIU

nombre impensable a l'època i, a més, cantat en "català de València". Tot això dins uns circuits de l'espectacle on cantar en català era un seguit d'obstacles. Però l'èxit de Raimon és fulgurant i es consolida com el cantant-estrella del moviment. Joan Fuster, en la biografia que va

escriure sobre Raimon, assenyalava les diferències entre ell i els jutges barcelonins: "Pelegero era una cosa molt distinta: crits i melismes arrossegats, paraules abstractes, passió rústica –gairebé rural– passada per tamisos internacionals ben evidents. La diferència insinuava la com-

plementarietat. A la Nova Cançó "el Pele" aportava brio, candor, vivacitat..."

En el mateix any de la publicació d'"Al vent" es produeix un altre fenomen que ajudarà també a la popularitat de la cançó. Al Festival de la Canción del Mediterráneo, un festival que es fa a la ciutat de Barcelona a imitació del de San Remo, s'admet per primera volta una cançó cantada en català. En el certamen hi havia cançons en italià, en castellà, en àrab, en turc, menys en català. El tema, "Se'n va anar" és obra de Josep M. Andreu i Lleó Borrell. Els cenacles catalano-musicals decideixen de jugar fort la carta que es presenta. Per defensar la cançó, igual que en el festival italià, hi intervenen dos intèrprets. Raimon accepta de participar-hi quasi com un acte de "servei al país", després de llargues discussions. Com a *partenaire* interpretatiu hi haurà Maria Rosa Marco, Salomé, una cantant melòdica d'origen valencià que posarà tota la carn –i part de la trossa hel·lènica– en la interpretació del tema

Serra i Ovidi Montllor.

1970. Tancada al monestir de Montserrat en protesta pel Procés de Burgos contra presos d'ETA.

1971. Recitals a Itàlia, l'Uruguai, Argentina i Xile.

1972. Recital al Luna Park de Buenos

Aires amb Nacha Guevara, Soledad Bravo i Daniel Viglietti.

1974. Execució de Puig Antic. Recital multitudinari al Campus de Bellaterra

1975. Afusellament de presos d'ETA i del FRAP. Mentre Fran-

co agonitza Raimon canta al Palau d'Esports de Montjuïc.

1976. Celebració a Sant Boi de l'11 de Setembre. Un altre recital "històric" al Pavelló del Reial Madrid. Els altres tres previstos són prohibits. Recital al Camp del Levante de València.

d'Andreu-Borrell, que guanya el Festival del Mediterráneo 1963. Per a la Nova Cançó és una nova empenta i, a més transmesa a tot Espanya. Salomé quedà lligada per sempre al "Se'n va anar"; per a Raimon això només fou un "accident" artístic en la seua carrera: un triomf que li obre les portes dels circuits comercials, de les sales de festa, de la possibilitat de cantar en castellà... Però la sort ja està decidida, i al mateix disc que duu el tema guanyador apareix "Diguem no", una altra cançó destinada a convertir-se en "manifest". Raimon, a més de decidir-se per un tipus de professionalització fora dels circuits clàssics de l'època, opta per una cançó de "compromís", utilitzant una paraula molt de moda en el seu moment; passa a ser un cantant *engagé*.

RAIMON I SERRAT, AMORS I DESAMORS

No ha deixat de cridar l'atenció la participació de Serrat en el concert commemoratiu dels "30 anys d'Al vent". Tampoc no és cap secret que les relacions entre aquests dos cantants han passat per etapes diferents i que les seues aparicions públiques no s'han prodigat. El pas al bilingüisme de Serrat va obrir una esclatxa en la Cançó, amb actituds antagòniques en favor i en contra. Al llibre de Vázquez Montalbán, *Antologia de la Nova Cançó*, es reflecteix aquest debat crispat. No sols es tractava d'una qüestió lingüística, hi havia també diferències sobre el paper que ha de tenir el cantant en la societat i el seu compromís, la seua relació amb el *showbusiness*, amb l'ofici de cantar, etc. El suport que Edigsa dóna a Serrat en tot l'afer del "La la la" contra les tesis més "puristes" de Raimon i de Pi de la Serra desencadena la sortida d'aquests dos cantants de l'editora pionera de la Nova Cançó. Pels directius de l'editora resultava més "rendible" quedar-se amb Serrat

Guia Raimon

El 1964 apareixia a Alcides una biografia-assaig del cantant, escrita per Joan Fuster. Per primera volta s'analitzava el "fenomen Raimon", i a més ho feia un escriptor que havia vist nàixer musicalment el cantant. En 1988 reedita el text, aquesta vegada sense censures, Edicions La Magrana, juntament amb altres textos de Fuster sobre el cantant. Amb el títol *Poemes i cançons* i amb presentació de Manuel Sacristán apareix en 1973 un llibre que recull les cançons escrites per Raimon. Igual que les cançons de Brassens, Brel o Ferré, els temes de Raimon mereixen "atenció literària". Fou Joan Fuster un dels escriptors que més reivindicà la qualitat poètica de moltes de les composicions sorgides de la Cançó catalana, i que més en defensà la inclusió en les antologies de la poesia catalana del segle XX.

Conversaciones con Raimon recull un seguit d'entrevistes realitzades per l'escriptor sud-americà Eduardo Galeano amb el cantant. El llibre abraça diferents èpoques de Raimon. En 1983 Raimon publicava el seu dietari *Les hores guanyades*, a Edicions 62, mentre l'Editorial Tres i Quatre li editava el seu poemari *D'aquest viure insistent*, amb il·lustracions d'Alfaro. Per altra banda, l'Editorial Empúries acaba de publicar *Les paraules del meu cant*, un llibre que arreplega tots els textos cantats per Raimon, prologat pel filòleg i crític literari Joaquim Molas.

Estudis sobre Raimon i la seua obra, se'n poden trobar també en obres com *La Nova Cançó* de Jordi Garcia Soler, *Tretze que canten* de Joan Ramon Mainat, *Me queda la palabra*, etc. Cal també assenyalar que Raimon va presentar fa unes quantes temporades el programa literari *Literat* a TVE-Catalunya, una de les produccions més dignes sobre llibres i escriptors eixides de la cadena espanyola.

C. G.

—convertit en ídol de masses—, encara que això significara "sacrificar" dos artistes, per altra banda "massa esquerrens", com Raimon i Pi de la Serra.

Ara, després de quasi deu anys —l'última aparició conjunta va ser en un festival benèfic, al Palau dels Esports de Barcelona—, Raimon i Serrat, els dos homes-bandera de la Nova Cançó, tornen a compartir un mateix escenari. Dos artistes que malgrat les seues diferències estètiques, han esdevingut referències inevitables a l'hora de referir-se a la cançó popular realitzada a l'estat espanyol. Tot i així el festival no ha deixat de tenir la seua polèmica. L'absència de Lluís Llach del concert ha estat segons Raimon "perquè tots dos hem seguit trajectòries diferents i no crec que, a Llach, l'haja interessat mai el que jo faig". Des de *La Vanguardia*, Albert Mallofré recordava l'enfrontament entre Carreras i Kraus als Jocs Olímpics...

A banda polèmiques, el recital serà també el retrobament amb altres cantants, alguns com Pi de la Serra, lligats a la trajectòria artística de Raimon. Durant molts anys el tàndem Raimon i Pi de la Serra formaren una de les "parelles" més sòlides de la Cançó, una parella, això sí, unida més per interessos ètics que no estètics. Des de "l'oposició" foren batejats com "el clan", un clan de petit format, és clar. Els seus recitals conjunts marcaran tota una època de la Nova Cançó. No és tampoc casual la presència d'Ovidi Montllor, un cantant que féu el seu aprenentatge musical amb Raimon i Pi de la Serra, o la del músic basc, Mikel Laboa, una figura que té moltes similituds amb la trajectòria musical de Raimon, a més d'haver realitzat recitals conjunts.

UNA ROBUSTA OBRA MUSICAL

Tot i que determinats sectors hagen vol-

1977. Retorn de Taradellas. Primeres eleccions democràtiques a l'estat espanyol.

Durant un mes actual al Japó. Manifestacions multitudinàries a les diades nacionals

de Catalunya i del País Valencià.

1980. Triomf de Jordi Pujol a les eleccions catalanes.

1981. Intent de colp d'estat a les Corts espanyoles. Ix al mercat l'àlbum amb deu discos *Raimon, totes les cançons*. Recitals al Teatre Principal de

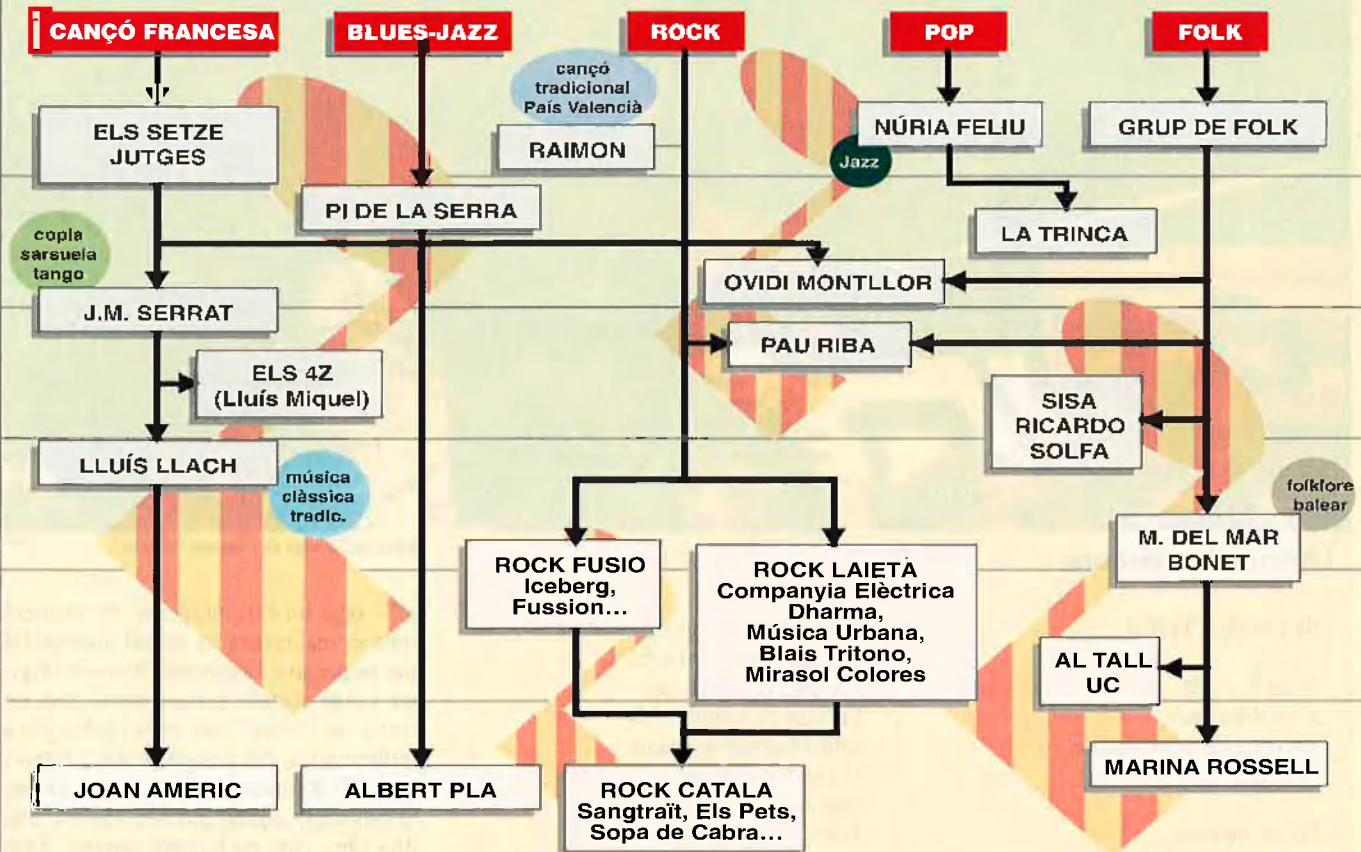
València i al Poliorama de Barcelona: *Raimon canta els nostres clàssics*.

1982. Pacte de Benicàssim entre UCD i PSOE per a la redacció de l'Estatut del País Valencià. El Partit Socialista arriba al poder.

1983. Recitals al te-

LA CANÇÓ ALS PAÏSOS CATALANS

DOMENEC ORRIT

gut encaixar l'obra de Raimon en l'horitzó de la lluita antifranquista i reduir-lo a un "cantant del museu de la resistència", aquests trenta anys de cançons posen en relleu una obra complexa, diversa, amb alguns treballs que es compten entre les obres més reeixides de la música popular feta a l'estat espanyol. Com deia Manuel Vázquez Montalbán, "Raimon, al llarg de la seua carrera ha tractat de demostrar la seua radical polivalència i que la seua proposta artística estava per damunt de la peripècia d'una llarga convivència crítica amb el franquisme". Si el Raimon combatiu o civil està en títols com "Diguem

no", "D'un temps, d'un país", "18 de maig a la Villa" o "Jo vinc d'un silenci", hi ha també l'autor d'excel·lents cançons d'amor, una parcel·la en què els homes de la Cançó posaren "la primera pedra" del panorama musical espanyol, davant la carrincloneria imperant de l'època. Gràcies sobretot als compositors de la Nova Cançó, la cançó d'amor es fa adulta entre nosaltres. Anys després, ja en temps democràtics, alguns crítics "descobriren" que Raimon també feia cançons d'amor, quan aquesta temàtica havia estat present en els seus temes des dels inicis.

Una altra parcel·la fonamental de l'obra

raimoniana han estat les seues versions musicals de clàssics catalans, tot i que el seu primer treball en aquest camp fou un "clàssic del segle XX", la poesia de Salvador Espriu. Com a preludi, Raimon publica en 1963 la "Cançó del capvespre". Per als promotors d'Edigsa dedicar un àlbum a l'obra d'Espriu no resultava una empresa del seu gust, perquè ho consideraven poc comercial. Finalment es publica el disc, *Cançons de la roda del temps*, un àlbum insòlit en el mercat peninsular del seu temps. L'obra, malgrat les dificultats –la poesia d'Espriu no és precisament allò que en diríem "popu-

atre Español de Madrid. Apareix el seu dietari *Les hores guanyades*.

1984. Recitals al Saló del Tinell de Barcelona. Especial TVE dirigit per Alfonso Ungria.

1985. Recitals per tot el País Valencià.

1986. Referèndum

OTAN. Ix el seu poemari *D'aquest viure insistent*.

1987. Recital a l'esplanada de la Catedral de Barcelona amb l'Orquestra Ciutat de Barcelona.

1988. Actua durant tres dies al teatre Espanyol de Madrid.

1989. Presentació de

l'àlbum sobre poemes d'Ausiàs Marc. Tançada de cantants.

1991. Debuta com a presentador televisiu amb el programa *Literar*.

1992. Tercer triomf de Convergència i Unió en les autonòmiques catalanes. Jocs Olímpics de Barcelona.

Raimon 30 anys de cançons "al vent".

ARXIU

Lletres de cançons

SI UN DIA VOLS

Si un dia vols
si un dia tornes,
em trobaràs com sempre,
si un dia vols.

Potser més sol,
potser més trist que sempre,
si un dia vols,
si un dia tornes.

Encara és forta la lluita
i queda tant per fer,
si un dia vols,
si un dia tornes.

Si un dia vols,
si un dia tornes,
deixaré els llibres
per abraçar-te.
Deixaré els llibres
per abraçar-te.

Quan vulgues
quan tornes.
Si un dia vols,
si un dia tornes.

EL PAÍS BASC

Tots els colors del verd
sota un cel de plom
que el sol vol trencar.
Tots els colors del verd
en aquell mes de maig.
Portava el vent la força
d'un poble que ha sofert tant.
Portava la força el vent

d'un poble que ens han amagat.

Tots els colors del verd
sota un cel ben tancat.
I l'aigua és sempre vida
entre muntanyes i valls.
I l'aigua és sempre vida
sota la grisor del cel.
Tots els colors del verd
en aquell mes de maig.
És tan vell i arrelat,
tan antic com el temps,
el dolor d'aquella gent.
És tan vell i arrelat
com tots els colors del verd
en aquell mes de maig.
Tots els colors del verd,
gora, gora, diuen fort
la gent, la terra i el mar
allà al País Basc.

A JOAN MIRÓ

D'un roig encès
voldria les cançons.
D'un roig encès
voldria la vida.
D'un roig encès
tots els amors.

D'un roig encès
aquest racó tan perillós:
la gent d'ací i la de fora
que fossen tots
d'un roig encès.

D'un roig encès
voldria el món
i dir les coses
tal com són.

lar"– obté un èxit inesperat. Per primera volta es realitzava un treball discogràfic que respectava l'estructura literària original, dotze poemes musicalitzats, amb un "Inici de càntic" que esdevindrà peça emblemàtica del cançoner del cantant. En 1970 Raimon presenta el seu àlbum *Per destruir aquell qui l'ha desert*, una altra obra clau en la seua carrera. Amb poemes d'Ausiàs March, Jordi de Sant Jordi, Anselm Turmeda i un tema, "Ves e vent", amb arranjaments preciosistes de Lleó Borrell, que es col·loca "sorprementment" dins les llistes d'èxits.

Entre els temes "no-raimonians" de la seua carrera musical hem d'assenyalar la versió del tema de Víctor Jara, "Amanda", un homenatge al compositor xilè assassinat pel règim de Pinochet, versió que realitza en 1974. El disc dedicat al cantant sud-americà ofería, a més, versions de poemes d'Ausiàs March, Rois de Corella, Joan Oliver i una petita obra mestra sobre un poema de Joan Timoneda, "Só qui só". Aquest disc comptava amb la col·laboració de Michel Portal, un dels músics presents al concert de Sant Jordi.

Dins l'obra discogràfica de Raimon ocupen un lloc significatiu els seus àlbums en directe. Així el seu recital al mític teatre Olympia de París en 1966, editat per CBS, constituirà un dels "souvenirs" més buscats pel turista espanyol més enllà dels Pirineus. Raimon serà també pioner dels *Palas live*, amb el seu disc enregistrat en directe en 1966. Vuit anys més tard, al campus de Bellaterra, torna a deixar en directe alguns dels seus títols més significatius. Amb el nom d'*El recital de Madrid* queda

enregistrat el concert històric que el cantant fa al Palau dels Esports de Madrid. Un recital que iniciava una tanda de quatre concerts, però que el ministre de Governació, Manuel Fraga Iribarne reduí a un. En primera fila, tota l'oposició democràtica espanyola; a la graderia, la gran festa de la benvinguda democràtica. L'àlbum es convertirà en un dels discos més venuts del moment. D'altra banda hi ha enregistraments en directe a França, l'Argentina, Itàlia, etc.

Tot i que l'obra de Raimon s'ha anat espaïant aquests últims anys, la seua presència musical no ha deixat de ser constant, amb obres com *Entre la nota i el so*, i títols com "Pensament", dedicat a Frederic Mompou i música del compositor barceloní, "Si jo fos un cantant de cantants", etc. *Presències i oblits*, un disc que apareix en

El cartell del Palau Sant Jordi.

La Banda La Lira Ampostina. Creada en 1916, aquesta Banda va participar en l'estrena de l'espectacle de dansa *Belmonte*, ideat per la parella Gelabert-Azopardi, amb música de Carles Santos. També va actuar en la cerimònia inaugural dels Jocs Olímpics de Barcelona. La seua presència aporta al festival la sonoritat d'una de les agrupacions més esteses als Països Catalans: la banda de música.

Coral de Sant Jordi. Creada per Oriol Martorell en 1951 és sens dubte l'agrupació vocal catalana més coneguda. En el seu repertori tant figuren obres del cançoner tradicional català com de la música simfònic-coral. Des de fa molts anys la

mon, ha estat un artista compromés amb les llibertats democràtiques, fet que l'obligà a exiliar-se durant la dictadura d'Oliveira Salazar.

Michel Portal. Clarinetista, saxofonista i compositor. Enquadrat en el free-jazz, és considerat un dels músics més brillants del panorama europeu. Col·laborà amb Raimon en els discos, *A Victor Jara* i *Lliurament del cant*.

Mikel Laboa Patriarca de la cançó basca, va ser fundador del grup "Ez dok amairu" (No hi ha tretze), a imatge d'Els Setze Jutges. Tot i que la seua obra és quasi desconeguda fora d'Euskadi, una trajectòria de més de trenta anys l'avalua com un dels compositors més brillants de la península.

Ovidi Montllor. Del teatre passà a la Cançó. Cantant-intèrpret, ha treballat amb músics "progressius" com Victor Amman i Xavier Batllés i sobretot Toti Soler, un home imprescindible en la seua carrera musical. Divulgador de Joan Salvat-Papasseit i sobretot de Vicent Andrés Estellés.

Paco Ibáñez. Els seus treballs sobre la poesia clàssica espanyola i sobre autors del segle XX compten entre les pàgines més reeixides de la música espanyola, amb Alberti com a poeta favorit. A més, ha estat divulgador de l'obra de Brassens al castellà.

Pete Seeger & Tao Rodriguez Seeger. Un dels noms llegendaris del *folk-song* americà i autor de cançons com "Where have gone all the flowers" o "If I had a hammer", que han fet la volta al món. Al recital del Palau Sant Jordi cantarà acompanyat del seu nét Tao Rodriguez Seeger.

Quico Pi de la Serra. Membre dels primers temps de la Cançó, és sens dubte el compositor més complet que ha donat aquest moviment. Pocs cantants han aconseguit el seu nivell, en la música de l'estat espanyol, tant pel que fa a lletres com a música.

Warabi-za. Companyia japonesa dedicada a la recuperació del folklorè japonès. Formen la companyia més de tres-centes persones que viuen en comunitat. La col·laboració amb Raimon comença a partir de la ronda que el cantant féu al Japó en 1977.

C. G.

Warabi-za és un dels grups que actuarà al Palau Sant Jordi.

ARXIU

Coral té en el seu repertori diverses cançons de Raimon.

Daniel Viglietti. Un dels noms més significatius de la cançó d'autor sud-americana. Del seu repertori, amb forta influència de la música tradicional, destaca el tema "A desalambiar", una cançó que ha esdevingut un himne dels països d'Amèrica Llatina. Viglietti ha estat també un difusor de les cançons de Raimon.

Joan Manuel Serrat. De la Nova Cançó a ídol de masses. Autor de títols com "Paraules d'amor", "Mediterraneo" o "Cançó de matinada", ha estat, amb Raimon, el compositor més significatiu que ha donat la cançó catalana.

Luis Cilia. És considerat el més prestigiós dels cantants portuguesos, ensems amb José Afonso, ja desaparegut. Igual que Rai-

1987, o el disc dedicat a Ausiàs March. Ara coincidint amb el seu concert al Palau Sant Jordi es publica l'àlbum *Cançons*, que recull alguns dels títols més assenyalats de la seua carrera: "Treballaré el teu cos", "Al vent", "Jo vinc d'un silenci", "País Basc", fins a temes més recents com "Lluny de la pedra i de l'aigua" o "I beg your pardon". Per altra banda, a la tardor, eixirà una col·lecció de discos compactes amb tota l'obra completa, editada per Auvidis, discogràfica francesa en la qual enregistra també Jordi Savall.

UN CANTANT FORA DE MODES

Deia Manuel Vicent que "Raimon és un

cantant sense uniforme". En uns temps i uns mercats discogràfics en els quals allò que importa és la rendibilitat immediata, el mimetisme de l'última moda, Raimon sen's presenta –en paraules de l'escriptor castellanenc– com un ambaixador de la "cultura sense concessions". Res de més definidor per a subratllar la seua obra, perquè, si alguna cosa ha distingit el treball musical de Raimon, ha estat sempre el seu rigor, la seua manca de concessions a la galeria. Un cantant que s'ha mantingut fora de tot tripijoc. Aquesta actitud és tradueix en una via pròpia, amb treballs tan personals com els poemes d'Espriu o, més tard, dels clàssics. Treballs que, d'entrada, semblaven que anaren contra corrent, però que després han quedat com a peces clau de la cançó popular o, fit amb un terme més actual, cançó d'autor. Serrat mateix sempre ha reconegut que l'aparició del disc d'Espriu va impactar-lo fortament. D'altra banda no es podria entendre "Ara que tinc vint anys" sense el precedent d'"Al vent". De totes formes, a diferència de Serrat –cantant de "sensibilitat espanyola", sense que això implique cap valoració pejorativa, on es barregen influències tant de la cançó culta, francesa, com

de la cançó tradicional espanyola–, Raimon no ha estat un cantant que haja provocat "imitadors". Segurament perquè la seua obra resultava massa personal, amb unes arrels que entroncaven tant en una manera de cantar autòctona valenciana com en l'anomenat *folk-song*. Hi ha també, tot i que Raimon mai no ho haja reconegut, una melodia interpretativa que l'acostaria a certes veus llatines, com ara Domenico Modugno. No hem d'oblidar tampoc l'admiració que ell ha manifestat per la música negra, ni que, en un determinat moment, una certa crítica volgué emparentar-lo amb el rock & roll, segurament perquè les cançons de Raimon contrastaven vivament en el panorama musical imperant, i els seus "crits" recordaven els rockers primitius...

Si com a cantant no ha estat Raimon un artista que haja deixat "seguidors", les seues cançons sí que han deixat empremta en la memòria col·lectiva. Més d'un polític ha repetit allò de "qui perd els orígens, perd identitat" com a eslògan electoral. Per altra banda també hi ha hagut la utilització insistent de títols com "Tots els colors del verd" (País Basc), "D'un temps, d'un país", "Diguem no", etc., per a il·lus-

trar campanyes, cartells, etc., sobretot amb l'adveniment de la democràcia. Pocs cantants han donat tantes cançons "manifest" com Raimon. Tot això en un cantant que es complau a "beure" en fonts tan diverses com Gramsci, Wittgenstein, Fuster o la poesia del segle XV.

EL FESTIVAL PER DINS

El Festival és patrocinat per Resson, entitat de la Direcció General de Promoció Cultural de la Generalitat de Catalunya. Hi col·laboren també TV3 i Catalunya Ràdio. Al festival, que serà transmès en directe per Televisió de Catalunya, s'hi utilitzarà el sistema quadrafònic o so Dolby *surround*, un sistema encara experimental en la televisió catalana. De la direcció artística del concert, se n'encarregarà Joan Lluís Bozzo, director de Dagoll Dagom. Per la seua banda, els escenògrafs Montse Amenós i Isidre Prunés en realitzaran l'escenografia. Si bé ja s'han venut totes les entrades posades a la venda, resta la possibilitat d'ampliar l'aforament del recinte, donades les característiques del Palau Sant Jordi.

Carles Gàmez

COMENÇAMENT DELS NOUS CURSOS DE LLENGUA I CIUTADANIA DEL PAÍS VALENCIÀ

CURSOS INTENSIVS A MAIG

MATRÍCULA OBERTA DE

L'I D'ABRIL AL 30

NIVELLS: ORAL -

ELEMENTAL -

MITJÀ - SUPERIOR.

GRUPS REDUÏTS.

ELS CURSOS VAN

DIRIGITS A LA SUPERACIÓ

DE LES PROVES DE LA

JUNTA QUALIFICADORA.

EN ACABAR EL CURS

S'OBTINDRÀ UN

CERTIFICAT ACREDITATIU

APRENDRE LA TEUA LLENGUA, DEPÉN DE TU

MÉS INFORMACIÓ: CENTRE CARLES SALVADOR, C/MORATÍN 15, 6a. CP 46002 TEL. (96) 351 17 27

ФОТО SOVIETICA 1917 — 1991

La historia de la URSS, desde su nacimiento en la Revolución de Octubre de 1917 hasta el inicio de su disolución en el putsch de Agosto de 1991 a través de 450 fotografías de 80 autores: desde Rodtchenko, Hallp, Ignatovitch, Baltermantz, Alpert, Nappelbaum, Otsep, Sterenberg, Zelma, Gurari, Shaguin, Shaikhet, Khaldei, Knoring, Kudolarov, Loskutov, hasta las últimas generaciones Kupusov, Filonov, Bodrov, Nosov y Schekoldin.

1 Abril-30 Mayo

SALA PARPALLÓ - PALAU DELS SCALA
C/ Landerer, 5. Pça. Manises, 4

Tl. (96) 3923077-3920001. Fax 3914678

Horario: Martes-Viernes: 10.30-13.30 y 17-21 h.

Sabados: 17-21h. Domingos: 10.30-13.30. Lunes cerrado

DIPUTACIÓ DE VALENCIA